

The effect of early maladaptive schemas on Tendency to Risky Behaviors with the mediating role of emotion regulation in male secondary school students

Fariborz Sedighi Arfae^{1*}, Mohammad Javad navabi Semiromi², Ali asghar karami³

1- Associate Prof. of Psychology, Faculty of Humanities, University of Kashan, Kashan, Iran.

2,3- Master of General psychology, Faculty of Humanities, University of Kashan, Kashan Iran.

Received: 9 Jul 2023

Accepted: 19 Nov 2024

Abstract

The purpose of this study was to investigate the the effect of early maladaptive schemas on the tendency to risky behaviors with the mediating role of emotion regulation in male secondary school students. The research was conducted using correlational descriptive methodology and structural equation modeling. The statistical population included all male secondary school students in Mobarakeh city. A sample of 235 adolescents were selected through convenience sampling. Due to loss of 30 samples the final sample size reached 205 participants. In order to collect the data, risky behaviors Scale (Zadeh Mohammadi & Ahmadabadi, 2008), Young's Schema Questionnaire-Short Form (YSQ-SF) (Young, & Brown, 1998) and Cognitive Emotional Regulation Questionnaire (CERQ) (Garnefski, & et al, 2009) were used. Findings based on model estimations showed that the direct effect of early maladaptive schema domains on tendency toward risk-taking behaviors was positive and significant. In addition, the direct effect of positive emotion regulation on risk-taking behaviors tendency was negative and significant and the direct effect of negative emotion regulation on risk-taking behaviors tendency was positive and significant. Results also indicated that emotion regulation could play a significant role as a moderating variable in the relationship between early maladaptive schemas and risk-taking behaviors tendency. Therefore, emotion regulation as an effective factor in preventing tendency to risky behavior, can be considered by coaches, counselors and other educational officials.

Keywords: Early maladaptive schemas, tendency to risky behavior, Emotion regulation, male secondary school students

---

* Corresponding Author email: fsa@kashanu.ac.ir

Extended Abstract

Introduction

Adolescence is a pivotal and highly dynamic developmental stage characterized by rapid and profound physical, cognitive, emotional, and social transformations. This period is marked by an inherent increase in psychosocial instability and an escalated need for identity exploration and peer group integration. A critical public health and developmental challenge specific to this phase is the tendency toward risky behaviors (RTBs). These behaviors are defined as voluntary actions that significantly elevate the probability of experiencing negative, detrimental outcomes across physical, psychological, and social domains. Common RTBs include, but are not limited to, substance abuse (smoking, alcohol, illicit drugs), interpersonal violence, engaging in unprotected or hazardous sexual activities, and reckless driving. These risk-taking patterns not only compromise the immediate health and well-being of the adolescent but also contribute to severe long-term societal consequences, such as reduced academic achievement and elevated rates of criminal involvement. In the past decades, intensive research efforts have been directed toward delineating the etiological factors underpinning these behaviors. Early Maladaptive Schemas (EMSs) emerge as central cognitive-affective structures. Conceptualized as pervasive, self-defeating core beliefs and feelings regarding oneself and one's relationship with the world, EMSs originate from unmet core emotional needs in early childhood and profoundly influence subsequent psychological functioning and behavioral choices.

These schemas are organized into five primary domains Disconnection/Rejection, Impaired Autonomy/Performance, Other-Directedness, Overvigilance/Inhibition, and Impaired Limits and fundamentally shape an individual's interpretation of events, thereby setting the cognitive-motivational stage for engaging in dysfunctional coping mechanisms, including RTBs. Empirical literature consistently documents a positive and statistically significant correlation between various domains of EMSs and increased vulnerability to risky and self-harming behaviors. Concurrently, a growing body of evidence implicates deficits in emotion regulation (ER) processes as a fundamental psychological mechanism underlying the manifestation and persistence of RTBs. ER can be defined as the capacity of an individual to monitor, evaluate, and modify the trajectory, intensity, and duration of emotional responses to align them with personal goals and contextual demands. ER strategies are commonly dichotomized into adaptive (positive) strategies (e.g., acceptance, positive reappraisal, focus on planning) and maladaptive (negative) strategies (e.g., self-blame, rumination, catastrophizing). Research consistently demonstrates that the habitual use of maladaptive ER strategies is positively correlated with a higher propensity for RTBs, while the reliance on adaptive strategies is negatively correlated. Acknowledging the established roles of both EMSs as vulnerability factors and ER as a critical predictor, this study was specifically designed to investigate the mediating role of emotion regulation in the structural pathway connecting early maladaptive schemas and the tendency toward risk-taking behaviors

among male secondary school students. By integrating these constructs within a unified structural model, we sought to elucidate the process through which deeply entrenched dysfunctional schemas translate into observable risky behavior via a breakdown in effective emotional management. The findings aim to inform the development of targeted preventive interventions by identifying ER as a pivotal, modifiable mechanism. The study's hypotheses posited a significant direct effect of EMSs on both RTBs and ER strategies (positive and negative), and the appropriate fit of a structural model wherein ER serves as a central mediator.

Methodology

This investigation adopted a descriptive-correlational research design. The relationships among the constructs (EMSs, ER, and RTBs) were analyzed using Structural Equation Modeling (SEM), implemented via the Partial Least Squares (PLS) approach, which is particularly robust for examining complex path models with latent variables. The statistical population comprised all male students attending public secondary schools in Mobarakeh city during the 2022–2023 academic year. An initial convenience sample of 235 adolescents was recruited. Following data screening and accounting for attrition (30 incomplete responses), the final sample size was 205 participants, a size deemed statistically adequate for the proposed SEM analysis. Inclusion criteria mandated enrollment in the aforementioned secondary schools and the absence of a diagnosed psychiatric disorder or documented history of substance dependence. All research procedures adhered strictly to ethical guidelines, including the acquisition of necessary institutional permissions, comprehensive disclosure of the study's purpose, and ensuring participant confidentiality and informed consent. Three standardized self-report measures were utilized: 1. Risky Behaviors Scale (RBS) by Zadeh Mohammadi & Ahmadabadi (2008): 38 items on 5-point Likert scale measuring RTBs across seven domains; Cronbach's alpha = 0.84. 2. Young Schema Questionnaire–Short Form (YSQ-SF) by Young & Brown (1998): 75 items across 15 schemas grouped into five domains; alpha ranged from 0.74–0.83. 3. Cognitive Emotion Regulation Questionnaire (CERQ) by Garnefski et al. (2009): 36 items assessing nine cognitive strategies grouped into adaptive and maladaptive ER; alphas = 0.89 and 0.87 respectively.

Result and Discussion

The final sample had a mean age of 16.03 years ($SD = 0.81$). Preliminary analyses confirmed acceptable normality indices (Skewness/Kurtosis). Path analysis using SEM-PLS revealed: 1. Direct Effect of EMSs on RTBs: All five EMS domains exerted positive, significant effects on RTBs ($p < 0.05$). 2. Effect of EMSs on ER: EMSs negatively predicted positive ER and positively predicted negative ER, indicating maladaptive schema activation limits adaptive coping. 3. Mediating Role of ER: Positive ER

and RTBs ($\beta = -0.284, p < 0.001$) Negative ER and RTBs ($\beta = 0.136, p < 0.001$) ER significantly mediated the relationship between EMSs and RTBs.

This confirms that maladaptive schemas foster risky behaviors not only directly but indirectly via deficient emotional control highlighting ER as a modifiable psychological mechanism for intervention.

Conclusion

This study demonstrated that Early Maladaptive Schemas are potent psychological antecedents of risky behaviors among adolescents. More importantly, Emotion Regulation plays a mediating role maladaptive schemas impair adaptive ER strategies and enhance maladaptive ones, thus increasing vulnerability to RTBs. Theoretical and practical implications suggest that interventions focusing on cognitive emotion regulation skills especially fostering adaptive strategies like reappraisal and acceptance can mitigate the behavioral consequences of early cognitive distortions. Educational and counseling programs emphasizing ER training are recommended to reduce RTBs among adolescents.

Author Contributions

All authors actively participated in the design of the study, data collection, analysis, and interpretation of results. Additionally, all authors contributed to writing and revising the final manuscript and approved its publication.

Conflict of Interest

The authors declare no conflicts of interest regarding this article.

Ethical considerations

This study was conducted in accordance with ethical guidelines and principles for research involving human participants. Informed consent was obtained from all participants prior to data collection, and their personal information was kept confidential. The study protocol was also approved by the university's ethics committee.

Acknowledgment and Funding

Acknowledgment and Funding We sincerely thank all individuals who supported this research, including participants and colleagues. This study was self-funded by the authors and did not receive financial support from any organization

Publisher: Islamic Azad University, Isfahan Branch

تأثیر طرحواره‌های ناسازگار اولیه بر گرایش به رفتارهای پرخطر با میانجی‌گری تنظیم هیجان در دانش‌آموزان پسر دوره متوسطه دوم

فریبرز صدیقی ارفعی^{۱*}، محمدجواد نوابی سمیرمی^۲، علی اصغر کرمی^۳

۱- دانشیار روانشناسی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه کاشان، کاشان، ایران.

۲،۳- کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه کاشان، کاشان، ایران.

پذیرش: ۱۴۰۳/۰۸/۲۹

دریافت: ۱۴۰۲/۰۴/۱۸

چکیده

هدف این پژوهش بررسی تأثیر طرحواره‌های ناسازگار اولیه بر گرایش به رفتارهای پرخطر با نقش میانجی تنظیم هیجان در دانش‌آموزان پسر متوسطه دوم بود. این مطالعه به روش توصیفی - همبستگی و استفاده از معادلات ساختاری انجام پذیرفت. جامعه آماری شامل کلیه دانش‌آموزان پسر دوره متوسطه دوم شهرستان مبارکه بود که از بین آن‌ها تعداد ۲۳۵ نفر به شیوه نمونه‌گیری در دسترس انتخاب و در نهایت به دلیل ریزش ۳۰ نفر از آزمودنی‌ها، تعداد ۲۰۵ نفر از آن‌ها به عنوان گروه نمونه مورد مطالعه قرار گرفتند. به منظور جمع‌آوری داده‌ها از مقیاس رفتارهای پرخطر (Zadeh Mohammadi & Ahmadabadi, 2008)، پرسشنامه طرحواره‌های ناسازگار اولیه (YSQ-SF) (Young, & Brown, 1998) و پرسشنامه تنظیم شناختی هیجان (CERQ) (Garnefski, & et al, 2009) و جهت تحلیل آن‌ها از مدل معادلات ساختاری استفاده شد. یافته‌ها بر اساس محاسبات مدل نشان داد اثر مستقیم حوزه‌های طرحواره‌های ناسازگار اولیه بر گرایش به رفتارهای پرخطر، مثبت و معنادار بود. همچنین اثر مستقیم تنظیم هیجان مثبت بر گرایش به رفتارهای پرخطر، منفی و معنادار و اثر مستقیم تنظیم هیجان منفی بر گرایش به رفتارهای پرخطر، مثبت و معنادار بود. علاوه بر این، نتایج حاکی از آن است که تنظیم هیجان قادر است به عنوان یک متغیر میانجی در رابطه بین طرحواره‌های ناسازگار اولیه با گرایش به رفتارهای پرخطر نقش معناداری را ایفا نماید. در نتیجه، تنظیم هیجان به عنوان یکی از عوامل موثر در پیشگیری از رفتارهای پرخطر، می‌تواند مورد توجه و عنایت مربیان، مشاوران و دیگر دست‌اندرکاران آموزش و پرورش کشور قرار گیرد.

واژگان کلیدی: طرحواره‌های ناسازگار اولیه، گرایش به رفتارهای پرخطر، تنظیم هیجان، دانش‌آموزان پسر

مقدمه

دوران نوجوانی یک دوره رشد متمایز است که شامل تغییرات فیزیکی، جنسی، شناختی و اجتماعی است. در این دوران، نوجوانان با نوعی بی‌ثباتی و تازگی مواجه هستند و به دنبال اکتشاف هویت خود هستند. تغییرات جسمی و جنسی در این دوره بسیار شدید است و این تغییرات به شکلی بر روی رفتار نوجوانان تأثیر می‌گذارد. همچنین، تغییرات شناختی و اجتماعی نیز در این دوره بسیار مهم هستند و به شکلی قابل توجه بر رفتار نوجوانان تأثیر می‌گذارد. (Marengo, Klibert, Langhinrichsen-Rohling, Warren, & Smalley, 2019). نوجوانی یک دوره پرتلاطم و چالش برانگیز است که با تحولات سریع در جنبه‌های جسمی، روانی و اجتماعی همراه است. در این دوران، نوجوان با چالش‌های بلوغ جسمانی، استقلال‌طلبی، کسب هویت و هیجان‌خواهی مواجه می‌شود. (Mills & Blakemore, 2014). این دوره از زندگی با خطرپذیری و تمایل به رفتارهای پرخطر همراه است که به تمایل به انجام رفتارهایی اطلاق می‌شود که احتمال نتایج منفی و مخرب جسمی، روان شناختی و اجتماعی را برای فرد افزایش می‌دهد (Barr, Owens, 2020). (Kim & Miller, 2020) به این نتیجه رسیدند که برخی افراد بر این عقیده اند که دوران نوجوانی، نقطه اوج مشکلات رفتاری و اجتماعی فرد است. در واقع این دوران فرصتی برای تجربه موقعیت‌ها و رفتارهای پرخطر می‌باشد (Steinberg, Icenogle, Shulman, Breiner, & et al, 2018).

رفتارهای پرخطر به رفتارهایی گفته می‌شود که سلامت و بهزیستی اجتماعی افراد را به خطر می‌اندازد (Mohajel Razaei, Alizadeh & Borhanizadeh, 2017). در واقع رفتارهایی هستند که قابلیت ایجاد آسیب جدی برای فرد و یا جامعه را دارند. این رفتارها ممکن است به صورت ارادی یا بدون اطلاع از عواقب نامطلوب احتمالی، توسط افراد انجام شوند. مخاطرات مرتبط با این رفتارها می‌تواند مسیر زندگی فردی، اجتماعی، و تحصیلی دانش‌آموزان را با آسیب جدی مواجه سازد (Poursaeid Esfahani, Sharifi & Akrami, 2021). رفتارهای پرخطر به دو دسته تقسیم می‌شوند که دسته اول شامل رفتارهایی است که باعث خطرات جسمانی و روانی برای خود فرد می‌شود. دسته دوم شامل رفتارهایی است که می‌توانند سلامت روانی، جسمانی و هیجانی افراد دیگر در جامعه را به خطر بیندازند (maleki, Mohagheghi & Nabizadeh, 2019). رفتارهای پرخطر، نتایج بدی را برای زندگی، سلامتی و رشد روانی و اجتماعی نوجوان به همراه دارد. این رفتارها می‌توانند باعث بروز بیماری‌های روانی مانند افسردگی و ناخوشی شوند و در برخی موارد به مرگ منجر شوند. همچنین، می‌توانند به انتقال بیماری‌های جنسی مانند ایدز و ترک تحصیل، فرار از مدرسه، عدم موفقیت تحصیلی و شغلی، و درگیری در جرائم مختلف منجر شوند. به عبارت دیگر، پیامدهای رفتارهای پرخطر برای جامعه و نوجوانان بسیار مهم است (Abbasi, Rajaei, Bayazi & Jafarian Yasar, 2021). رفتارهای پرخطر مانند مصرف سیگار، الکل، مواد مخدر و برقراری روابط جنسی نامطمئن، بسیاری از نوجوانان را تحت تأثیر قرار می‌دهند (Dalstrom, Parizek, Doughty, 2020). انجام این رفتارها از ابتدای نوجوانی تا میانه آن افزایش یافته و در اواخر نوجوانی شدیداً افت می‌کند (Banstola, Ogino, Inoue, 2020). بر طبق آمارهای مرکز کنترل و پیشگیری بیماری‌ها، شیوع رفتارهایی که سلامتی را به خطر می‌اندازد در بین نوجوانان رو به افزایش است (Ebrahimtabar Gerdroodbari, Emadian & Mirzaeian, 2021). به گزارش پژوهشی در ایران، حدود ۱۳ درصد از دانش‌آموزان پایه‌های نهم و

متوسطه دوم در معرض خطر مصرف مواد مخدر قرار دارند. بر اساس این پژوهش که توسط دفتر پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی وزارت آموزش و پرورش در سراسر کشور انجام شده، ۵ درصد از این دانش‌آموزان حداقل یکبار از مواد مخدر استفاده کرده‌اند. همچنین ۳۵ درصد از آنها تجربه حداقل یک بار سیگار کشیدن را دارند (Ablouch & Younesi, 2018).

در دهه‌ی اخیر، پژوهشگران به دنبال شناسایی عواملی هستند که می‌توانند به عنوان دلیل اصلی برای تداوم رفتارهای پرخطر محسوب شوند. بر اساس پژوهش‌ها، عواملی همچون طرحواره‌های ناسازگار اولیه می‌توانند به عنوان عوامل موثر در شکل‌گیری گرایش به رفتارهای پرخطر از طریق ایجاد الگوهای رفتاری نامناسب، محسوب شوند (Marengo, Klibert, Langhinrichsen-Rohling, Warren & Smalley, 2019). طرحواره‌ها به عنوان ساختارهای شناختی برای گزینش، رمزگذاری و ارزیابی محرک‌هایی که روی فرد تأثیر می‌گذارد، شناخته می‌شوند (Basile, Tenore & Mancini, 2019). یانگ بیان کرده است که طرحواره‌های ناسازگار اولیه، یک دسته از طرحواره‌ها هستند که در دوران کودکی و تحول شکل گرفته و الگوی فراگیر عاطفی و شناختی خود مخرب دارند. این طرحواره‌ها بسیار بی‌استفاده هستند، اما ممکن است در طول زندگی ماندگاری زیادی داشته باشند. (Akbari, Azimi, Talebi & Fahimi, 2020). این ساختارهای شناختی به الگوهای روانی اساسی اشاره دارند که نیازهای بنیادی و مهم کودک که به ارضای آنها پرداخته نشده است را نمایان می‌کند. (Munuera, Roux, Weil, Passerieux & M'Bailara, 2020) به طور کلی ۱۵ طرحواره در قالب ۵ حوزه مورد تأیید قرار گرفته‌اند که شامل حوزه‌های بریدگی و طرد، خودگردانی و عملکرد مختل، دیگر جهت‌مندی، گوش به‌زنگی بیش از حد / بازداری و محدودیت‌های مختل می‌باشد (Oettingen, Chodkiewicz, Maçik, & Gruszczyńska, 2018). (Yakin, Gençöz, Steenbergen & Arntz, 2019) نشان دادند که طرحواره‌های ناسازگار اولیه می‌توانند منجر به دیدگاه منفی فرد نسبت به خود و دیگران شده و فرایند انگیزشی شناختی برای درگیر شدن با رفتارهای پرخطر را فراهم کنند. بنابراین، شناخت طرحواره‌های ناسازگار اولیه و تأثیر آنها بر رفتار فرد، از اهمیت بسزایی برخوردار است. همچنین (Khosravani, Sharifi Bastan, Samimi Ardestani & Jamaati Ardakani, 2017) در پژوهشی نشان دادند که طرحواره‌های ناسازگار اولیه می‌توانند دیدگاه فرد به مسائل و مشکلات و نحوه برخورد با اتفاقات زندگی را مشخص کند، و با توجه به طبیعت ثابت و نهادینه شده این طرحواره‌ها، در بروز بسیاری از رفتارهای پرخطر در نوجوانی، جوانی و بزرگسالی نقش اساسی دارند. (Vaezi & Khoshraresh, 2018) نیز در پژوهش خود با عنوان بررسی نقش طرحواره‌های ناسازگار اولیه در پیش‌بینی رفتارهای پرخطر دانش‌آموزان، نشان دادند که رابطه مثبت و معناداری بین مولفه‌های طرحواره‌های ناسازگار اولیه با رفتارهای پرخطر وجود دارد. پژوهش (Marengo, Klibert, Langhinrichsen-Rohling, Warren & Smalley, 2019) نشان می‌دهد طرحواره‌های ناسازگار اولیه در مردان و زنان می‌توانند رفتارهای جنسی پرخطر و نیز تغییرات رفتاری در فعالیت‌های خطرناک در محیط تحصیلی و کاری را پیش‌بینی نماید. همچنین، این طرحواره‌ها می‌توانند دامنه‌ی وسیعی از تغییرات رفتارهای پرخطر مرتبط با مصرف دخانیات، نوشیدن الکل و رانندگی خطرناک را تشخیص دهد. (Roemmele & Messman, 2011) نیز نشان دادند که طرحواره‌های حوزه بریدگی، طرد و جهت‌مندی به طور قابل توجهی با سطح

بالای رفتارهای جنسی پرخطر مرتبط هستند. همچنین (Moaveneslami & Deldadeh, 2020) در پژوهشی نشان دادند که طرحواره‌های ناسازگار اولیه رابطه مثبت و معناداری با تغییرات در رفتارهای پرخطر دارند.

از طرفی تحقیقات جدید نشان می‌دهند که نقص در فرایندهای تنظیم هیجانی، می‌تواند باعث بروز رفتارهای پرخطر شود. این مطالعات نشان می‌دهند که شناخت و کنترل هیجان‌ها، برای جلوگیری از رفتارهای پرخطر بسیار حائز اهمیت است. (Ruiz de Lara, Navas, & Perales, 2019). پیشینه پژوهشی نیز رابطه تنظیم هیجان را با رفتارهای پرخطر را تأیید می‌کنند (kohansal nalkiashari, Asadi Mujara & Akbari, 2022). تنظیم هیجان به عنوان یک مهارت بنیادی، به رشد بهنجار و عملکرد انطباقی کمک می‌کند و قابلیت انعطاف‌پذیری در مواجهه با موقعیت‌های هیجان برانگیز را فراهم می‌کند (Young, Sandman, & Craske, 2019). در واقع تنظیم هیجان به عنوان یک توانایی تنظیم فرآیندهای داخلی و بیرونی مرتبط با بازبینی، ارزیابی و تنظیم واکنش‌های عاطفی برای رسیدن به اهداف شخصی توصیف می‌شود که این مهارت بنیادی، به شخص امکان می‌دهد که در رویارویی با شرایط و احساسات ناخوشایند، هیجانات خود را به خوبی کنترل کرده و به بهترین روش ممکن به تغییرات پاسخ دهد (Grant, Salsman & Berking, 2018). در مدل فرایندی تنظیم هیجان، تجربه هیجانی با ارزیابی شواهد هیجانی آغاز می‌شود و با توجه به شیوه ارزیابی، مجموعه‌ای هماهنگ از پاسخ‌ها، سیستم‌های فیزیولوژیک، رفتاری و شناختی را فعال می‌کند. این شیوه‌های ارزیابی به شکل‌های گوناگونی می‌توانند کنترل شوند که برخی از آن‌ها سازگار و برخی دیگر ناسازگار هستند و پیامدهای متفاوتی را به همراه دارند (Lennarz, Hollenstein, Lichtwarck-Aschoff, Kuntsche & Granic, 2019). تنظیم هیجان، می‌تواند به صورت هشیار یا ناهشیار، زودگذر یا دائمی و رفتاری یا شناختی باشد و شامل هر روش مقابله‌ای است که افراد هنگام مواجهه با هیجانات شدید، استفاده می‌کنند. این استراتژی‌ها می‌توانند شامل تغییر شیوه تفکر، تغییر رفتار، تغییر شناخت و یا تغییر فیزیولوژیک باشند (Eckert, Ebert, Lehr, Sieland, & Berking, 2016). در واقع تنظیم هیجانی، به توانایی درک هیجانات، تجربه هیجانی و نمود ظاهری هیجانات اشاره دارد (Lin, Lin, Lin, 2020). تنظیم هیجان کارآمد همراه با نتایج مثبت است، نتایجی همچون رشد شایستگی‌های فردی و اجتماعی و در مقابل، تنظیم هیجان ناکارآمد با ابعاد مبرز آسیب‌های روانی همراه است (Dillon, Ritchey, Johnson, 2007). در همین راستا نه راهبرد مختلف تنظیم شناختی هیجان، تحت عنوان راهبردهای مثبت و منفی تنظیم شناختی هیجان معرفی شده است. (Mauss, Cook, Cheng, & Gross, 2007). راهبردهای تنظیم شناختی مثبت یا انطباقی شامل پذیرش، تمرکز مجدد بر برنامه ریزی، باز تمرکز مثبت، باز ارزیابی مثبت و دیدگاه پذیراست و راهبردهای تنظیم شناختی منفی یا غیرانطباقی شامل خودسرزنشی، سرزنش دیگران، نشخوار ذهنی و فاجعه انگاری است می‌باشد (Izard, Ackerman & Cicchetti, 1995). مطالعه (Mohammadkhani, Hasani, Akbari & Yazdanpanah, 2020). نشان داد که راهبردهای تنظیم هیجان منفی با رفتارهای پرخطر کودکان، همبستگی بالا و مثبتی دارد. همچنین (Ardabadi, & Mohammadi-Soureh, 2017) در پژوهش خود به این نتیجه رسیدند که بین روش‌های تنظیم هیجان انطباقی و تمایل به رفتارهای پرخطر همبستگی منفی و بین راهبردهای تنظیم هیجان غیرانطباقی و تمایل به رفتارهای پرخطر همبستگی مثبتی وجود دارد. در واقع استفاده از راهبردهای مقابله شناختی منفی، نقشی مهمی در آسیب‌شناسی

گرایش به رفتارهای پر خطر ایفا می‌کند (Staats, van der Valk, Meeus, & Branje, 2018). در این زمینه (Mirzaei, Feyzabadi, Molavi & Taheri, 2019) به این نتیجه رسیدند هیجان‌ها یکی از عوامل مهم تأثیرگذار بر رفتارهای پرخطر است و نارسایی بازداری می‌تواند یکی از علل زیربنایی گرایش به رفتارهای پرخطر در نوجوانان باشد. با توجه به اینکه نوجوانان سرمایه‌های انسانی و پرارزش جامعه محسوب می‌شوند، گرایش به رفتارهای پرخطر می‌تواند به سلامت روانشناختی و هیجانی و اجتماعی نوجوانان آسیب جدی وارد کند. از سویی وجود طرحواره‌های ناسازگار اولیه با احتمال زیادی زمینه را برای درگیر شدن نوجوانان با رفتارهای پرخطر را فراهم می‌کند و از سوی دیگر شیوه‌های تنظیم هیجان می‌تواند بروز رفتارهای پرخطر را پیش‌بینی کند. بنابراین آموزش تنظیم هیجان به نوجوانان، خانواده‌ها، معلمان و مربیان، می‌تواند بهبود قابل توجهی در سطح آگاهی و توانایی تنظیم هیجان در این گروه‌ها به دنبال داشته باشد. این آموزش می‌تواند بهبود توانایی‌های نوجوانان در مقابله با هیجانات نامطلوب و ارتقای روابط خانوادگی، تقویت دانش و مهارت‌های معلمان و مربیان در مدیریت هیجانات دانش‌آموزان و افزایش سطح آگاهی خانواده‌ها در تعامل با فرزندان خود را به همراه خواهد داشت. لذا پژوهش حاضر درصدد آن است که رهنمودهایی ارائه کند تا اثر طرحواره‌های ناسازگار اولیه بر گرایش به رفتارهای پرخطر در نوجوانان بهتر تبیین شود و به وسیله مداخلات آموزشی و مشاوره‌ای در راستای رسیدن به تنظیم هیجان موفق با دستاوردهای مثبت، بتوان نقش طرحواره‌های ناسازگار اولیه را کاهش داد. بررسی متون پژوهشی نشان داد که تاکنون روابط بین سازه‌هایی که در سطور بالا معرفی شدند در یک مطالعه واحد مورد توجه و پژوهش تجربی قرار نگرفته است. بنابراین، پژوهشگر با توجه به خلا موجود در پیشینه تحقیق تصمیم گرفت که به بررسی نقش میانجی‌گری تنظیم هیجان در رابطه بین طرحواره‌های ناسازگار اولیه و گرایش به رفتارهای پرخطر بپردازد. از این رو، هدف این پژوهش بررسی اثر طرحواره‌های ناسازگار اولیه بر گرایش به رفتارهای پرخطر با نقش میانجی‌گری تنظیم هیجان در دانش‌آموزان پسر دوره متوسطه دوم است. فرضیه‌های پژوهش حاضر عبارت‌اند از:

- ۱- مولفه‌های طرحواره‌های ناسازگار اولیه بر گرایش به رفتارهای پرخطر اثر معناداری دارند.
- ۲- مولفه‌های طرحواره‌های ناسازگار اولیه بر تنظیم هیجان مثبت و منفی اثر معناداری دارند.
- ۳- مدل ساختاری اثر مولفه‌های طرحواره‌های ناسازگار اولیه بر گرایش به رفتارهای پرخطر با میانجی‌گری تنظیم هیجان از برازش مناسبی برخوردار است.

روش

طرح این پژوهش توصیفی - همبستگی است که در آن روابط بین متغیرهای پژوهش با استفاده از روش مدل‌یابی معادلات ساختاری از روش PLS مورد بررسی قرار گرفته است. جامعه آماری شامل کلیه دانش‌آموزان پسر دوره متوسطه دوم شهرستان مبارکه در سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۱ بود. با استناد به منبع (Loehlin, 2004) که تعداد نمونه بالای ۲۰۰ را جهت مدل‌سازی معادلات ساختاری مطلوب میدانند، لذا تعداد ۲۳۵ نفر به روش نمونه‌گیری در دسترس از میان دانش‌آموزان پسر دوره دوم متوسطه شهرستان مبارکه انتخاب شدند. در نهایت به دلیل ریزش ۳۰ نفر از آزمودنی‌ها، تعداد ۲۰۵ نفر از آن‌ها به عنوان گروه نمونه مورد مطالعه قرار گرفتند. بنا به ملاحظات اخلاقی، مجوز

پژوهش و توزیع پرسشنامه‌ها از اداره آموزش و پرورش شهرستان مبارکه با بیان اهمیت موضوع مورد تحقیق گرفته شد و همچنین اهداف پژوهش، محرمانه بودن نتایج و الزامی نبودن درج اطلاعات شخصی در پرسشنامه‌ها به آزمودنی‌ها توضیح داده شد. ملاک‌های ورود و خروج شرکت‌کنندگان در پژوهش شامل: تحصیل در دوره متوسط دوم شهرستان مبارکه، نداشتن سابقه یا اختلال روانی و نداشتن سابقه اعتیاد در مرکز بهداشت شهرستان مبارکه بود. به منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها از آمار توصیفی و برای تحلیل استنباطی از مدل‌یابی معادلات ساختاری با استفاده از روش PLS استفاده بعمل آمد.

ابزار پژوهش

مقیاس رفتارهای پرخطر: (Zadeh Mohammadi & Ahmadabadi, 2008) این مقیاس ۳۸ سؤالی را ساخته و هنجاریابی کردند. سؤالات این مقیاس با طیف لیکرت از کاملاً مخالفم (۱) تا کاملاً موافقم (۵) نمره‌گذاری می‌شود و گرایش به رفتار پرخطر در هفت حوزه سیگار، مشروبات الکلی، مواد مخدر، خشونت، رابطه و رفتار جنسی، رابطه با جنس مخالف و رانندگی خطرناک ارزیابی می‌شود. دامنه نمرات بین ۳۸ تا ۱۹۰ است و نمرات بالا نشان‌دهنده خطرپذیری بیشتر است. در پژوهش (Zadeh Mohammadi & Ahmadabadi, 2008) با استفاده از تحلیل عاملی اکتشافی نشان داده شد که این پرسشنامه قادر است ۸۴ درصد از تغییرات خطرپذیری را تبیین می‌کند. همچنین میزان آلفای کرونباخ برای خرده مقیاس‌های آن در دامنه ۰/۷۴ تا ۰/۹۳ به دست آمد که نشان‌دهنده پایایی خوب مقیاس است. در پژوهش (Sedighi arfaee, Rashidi & Tabesh, 2022) میزان آلفای کرونباخ برای مقیاس کلی ۰/۹۴ گزارش شده و روایی سازه این مقیاس مورد ارزیابی قرار گرفت و تحلیل عاملی اکتشافی با مؤلفه‌های اصلی نشان داد که این پرسشنامه ۶۴/۸۴ درصد واریانس خطرپذیری را تبیین می‌کند. در پژوهش حاضر روایی پرسشنامه به صورت روایی محتوایی مورد تأیید قرار گرفت و میزان آلفای کرونباخ برای مقیاس کلی برابر با ۰/۸۴ به دست آمد.

پرسشنامه طرحواره‌های ناسازگار اولیه (YSQ-SF): پرسشنامه طرحواره‌های ناسازگار اولیه به وسیله (Young, & Brown, 1998) تهیه شده است. فرم کوتاه این پرسشنامه دارای ۷۵ سوال است که ۱۵ طرحواره ناسازگار اولیه را در پنج حوزه بررسی می‌کند. این پنج حوزه به ترتیب شامل بریدگی و طرد، خودگردانی و عملکرد مختل، دیگر جهت‌مندی، گوش به زنگی بیش از حد / بازداری و محدودیت‌های مختل است. دریافت نمره‌های بالا در این ۵ حوزه حاکی از وجود طرحواره‌های ناسازگار اولیه است. این مقیاس با طیف شش درجه‌ای لیکرت از کاملاً غیرصحیح تا کاملاً صحیح نمره‌گذاری می‌شود و امتیاز کل شخص از جمع نمرات این حوزه‌ها به دست می‌آید. نمره کل این پرسشنامه بین ۷۵ تا ۴۵۰ است. کسب نمره بالاتر از ۲۶۰ حاکی از وجود طرحواره‌های ناسازگار اولیه در فرد است. این ابزار برای افراد بالای ۱۵ سال قابل استفاده است. در پژوهش (Waller, Meyer & Ohanian, 2001) اعتبار مقیاس، براساس آلفای کرونباخ برای کل آزمون ۰/۹۶ و برای کل خرده مقیاس‌ها بالا بود و ضرایب بازآزمایی بین ۰/۵ تا ۰/۸۲ در یک جمعیت غیربالینی به دست آمد. در ایران در یک پژوهش مقطعی، همسانی درونی خرده مقیاس‌ها را بین ۰/۶۲ تا ۰/۹۰ و نمره کل مقیاس را ۰/۹۴ به دست آوردند (Sadooghi, Aguilar-Vafaie, Rasoulzadeh Tabatabaie, 2001).

(Esfehanian, 2008). شایان ذکر است که پژوهش حاضر روایی پرسشنامه به صورت روایی محتوایی مورد تأیید قرار گرفت و میزان آلفای کرونباخ برای پنج حوزه بریدگی و طرد، خودگردانی و عملکرد مختل، دیگر جهت مندی، گوش به زنگی بیش از حد / بازداری و محدودیت های مختل به ترتیب ۰/۸۳، ۰/۷۹، ۰/۸۲، ۰/۷۹، و ۰/۷۴ محاسبه شد.

پرسشنامه تنظیم شناختی هیجان (CERQ): این پرسشنامه توسط (Garnefski, Kraaij, Schroevers, Aarnink, van der Heijden & et al, 2009) ساخته شده است و دارای ۳۶ سوال و ۹ خرده مقیاس است که به دو دسته راهبردهای سازگارانه (مثبت) شامل پذیرش، تمرکز مجدد بر برنامه ریزی، باز تمرکز مثبت، باز ارزیابی مثبت و دیدگاه پذیری است و راهبردهای ناسازگارانه (منفی) شامل خودسرزنی، سرزنش دیگران، نشخوار ذهنی و فاجعه انگاری تقسیم می‌شوند. این مقیاس براساس مقیاس درجه بندی لیکرت از ۱ (هرگز) تا ۴ (همیشه) نمره گذاری می‌شوند. نمره کل از طریق جمع کردن نمره ها به دست می‌آید. طراحان این پرسشنامه، اعتبار آن را از طریق آلفای کرونباخ برای راهبردهای مثبت و منفی و کل پرسشنامه به ترتیب ۰/۹۱، ۰/۸۶، و ۰/۹۳ گزارش کرده اند. در ایران این پرسشنامه اعتباریابی شده و خصوصیات روان سنجی این مقیاس و روایی آن مطلوب گزارش شده و پایایی آن با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ بین ۰/۶۸ تا ۰/۸۲ اعلام شده است (Hasani, 2010). همچنین در پژوهش (mizani, Rezaei, khayyer & Sohrabi, 2021) میزان آلفای کرونباخ برای تنظیم شناختی هیجان مثبت ۰/۹۳ و برای تنظیم شناختی هیجان منفی ۰/۸۹ محاسبه گردیده است. در پژوهش حاضر روایی پرسشنامه به صورت روایی محتوایی مورد تأیید قرار گرفت و پایایی آن با استفاده از آلفای کرونباخ برای تنظیم شناختی هیجان مثبت ۰/۸۹ و برای تنظیم شناختی هیجان منفی ۰/۸۷ به دست آمد.

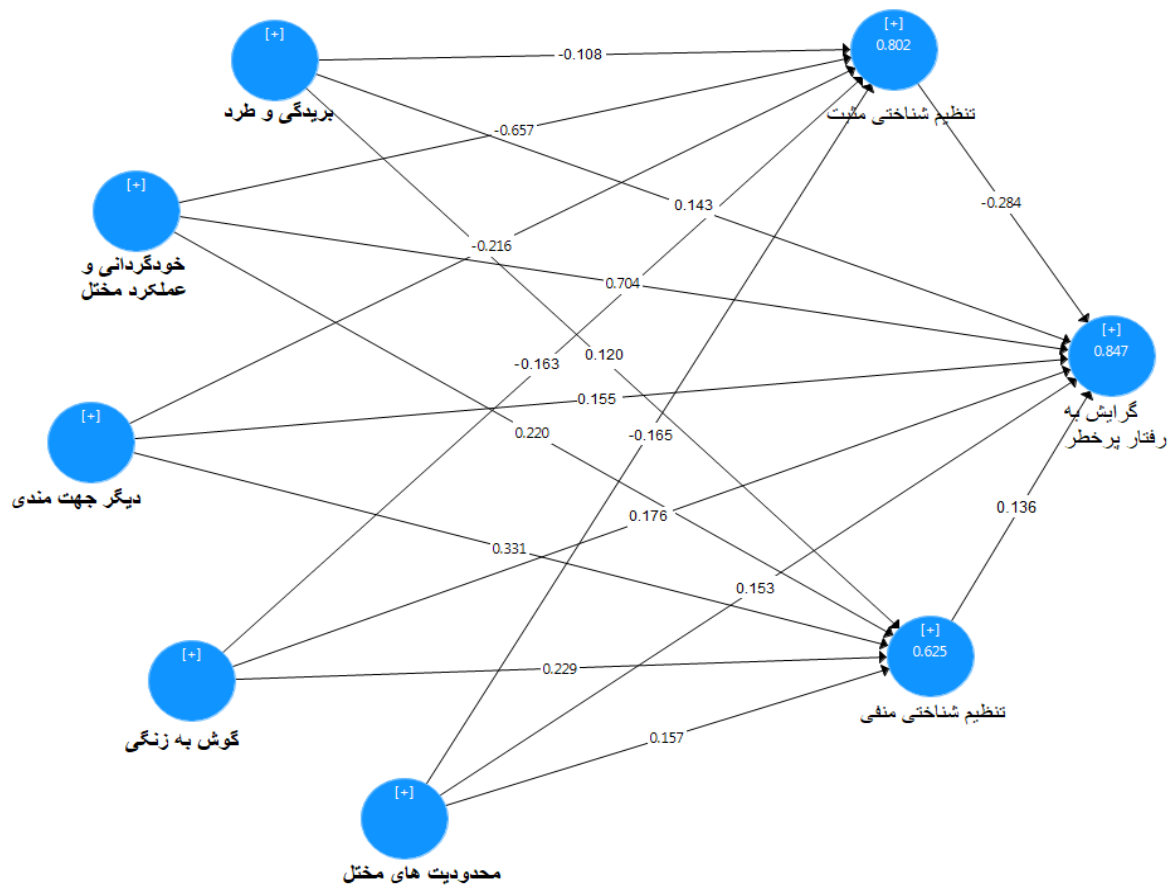
یافته‌ها

در این پژوهش ۲۰۵ نفر از دانش‌آموزان پسر دوره دوم متوسطه به عنوان نمونه پژوهشی مورد بررسی قرار گرفتند. میانگین سنی افراد ۱۶ سال و سه ماه با انحراف معیار ۰/۸۱ بود. ابتدا در جدول ۱ شاخص های توصیفی شامل میانگین، انحراف استاندارد، کجی و کشیدگی گزارش شده است.

جدول ۱. نتایج توصیفی برای متغیرهای پژوهش

متغیر	گرایش به	تنظیم	تنظیم	بریدگی	خودگردانی و	دیگر	گوش به	محدودیت-
	رفتار	شناختی	شناختی	و طرد	عملکرد مختل	جهت	زنگی بیش	های مختل
	پرخطر	مثبت	منفی		مندى	از حد		
میانگین	۷۳/۶۰	۶۳/۷۲	۴۰/۹۴	۴۶/۱۸	۳۹/۲۴	۲۰/۶۰	۲۰/۱۹	۱۹/۹
انحراف معیار	۲۱/۲۳	۹/۷۴	۱۲/۹۴	۱۳/۸۶	۱۰/۴۳	۷/۸۴	۶/۸۲	۶/۳۶
کجی	۰/۵۳	-۰/۴۵	۰/۶۰	۰/۵۷	۰/۲۹	۰/۷۳	۰/۶۱	۰/۷
کشیدگی	-۰/۴۰	-۰/۴۵	-۰/۳۱	-۰/۳۸	-۰/۲۸	۰/۰۰۵	-۰/۴۷	۰/۴۹

در جدول ۱ شاخص‌های میانگین و انحراف معیار جهت بررسی مفروضه نرمالیتی تک متغیری نشان‌دهنده پراکندگی مناسب داده و همچنین با توجه به اینکه شاخص‌های کجی و کشیدگی در بازه $\pm 1/96$ قرار دارند، بنابراین نرمال بودن توزیع رد نمی‌شود. همچنین مفروضه‌های نبود داده‌های گمشده و حذف داده‌های پرت نیز قبلاً مورد بررسی قرار گرفته‌اند. در ادامه به منظور بررسی اثر طرحواره‌های ناسازگار اولیه با گرایش به رفتارهای پرخطر در پسران نوجوان با توجه به نقش میانجی‌گری تنظیم هیجان از رویکرد مدل‌یابی معادلات ساختاری با استفاده از روش حداقل مربعات جزئی (PLS) استفاده شد. در شکل ۲ مدل ضرایب استاندارد نشان داده شده است.

شکل ۲. مدل برازش یافته پیش‌بینی گرایش به رفتارهای پرخطر بر اساس طرحواره‌های ناسازگار اولیه با میانجی‌گری تنظیم هیجان

گویه‌های پرسشنامه‌ها جهت وضوح بیشتر مدل، با استفاده از امکانات نرم‌افزار مخفی شده است (علامت مثبت در دایره متغیرهای مکنون گویای این نکته می‌باشد). در ادامه به برازش مدل پرداخته شده است. منظور از برازش مدل، این است که تا چه حد یک مدل با داده‌های مربوطه سازگاری و توافق دارد. لذا در این قسمت به ارزیابی برازش مدل مفروض پژوهش پرداخته می‌شود تا از سازگاری آن با داده‌های پژوهش اطمینان حاصل گردد.

جدول ۲. شاخص‌های همخطی، اثرات مستقیم، غیرمستقیم و اندازه اثر

اندازه اثر (f ²)	اثر مستقیم		هم خطی (VIF)	مسیر
	مقادیر			
	مقدار معناداری	بتا		
۰/۲۱۶	۰/۰۱۷	۰/۱۴۳	۱/۸۷	بریدگی و طرد-<گرایش به رفتار پرخطر
۰/۷۰۲	۰/۰۰۱	۰/۷۰۴	۲/۶۲	خودگردانی و عملکرد مختل-<گرایش به رفتار پرخطر
۰/۲۳۷	۰/۰۱۲	۰/۱۵۵	۲/۱۴	دیگر جهت‌مندی-<گرایش به رفتار پرخطر
۰/۳۰۵	۰/۰۰۱	۰/۱۷۶	۲/۴۳	گوش به زنگی-<گرایش به رفتار پرخطر
۰/۲۴۰	۰/۰۳۵	۰/۱۵۷	۲/۲۶	محدودیت‌های مختل-<گرایش به رفتار پرخطر
۰/۱۹۵	۰/۰۲۴	-۰/۱۰۸	۱/۸۷	بریدگی و طرد-<تنظیم شناختی مثبت
۰/۹۰۲	۰/۰۰۱	-۰/۶۵۷	۲/۴۱	خودگردانی و عملکرد مختل-<تنظیم شناختی مثبت
۰/۳۴۷	۰/۰۰۱	-۰/۲۱۶	۱/۷۴	دیگر جهت‌مندی-<تنظیم شناختی مثبت
۰/۲۹۲	۰/۰۰۱	-۰/۱۶۳	۲/۲۹	گوش به زنگی-<تنظیم شناختی مثبت
۰/۲۹۵	۰/۰۰۱	-۰/۱۶۵	۲/۱۹	محدودیت‌های مختل-<تنظیم شناختی مثبت
۰/۱۰۶	۰/۰۳۲	۰/۱۲۰	۱/۸۷	بریدگی و طرد-<تنظیم شناختی منفی
۰/۱۱۵	۰/۰۰۱	۰/۲۲۰	۲/۴۱	خودگردانی و عملکرد مختل-<تنظیم شناختی منفی
۰/۱۶۷	۰/۰۰۱	۰/۳۳۱	۱/۷۴	دیگر جهت‌مندی-<تنظیم شناختی منفی
۰/۱۱۰	۰/۰۰۱	۰/۲۲۹	۲/۲۹	گوش به زنگی-<تنظیم شناختی منفی
۰/۱۰۸	۰/۰۲۸	۰/۱۵۷	۲/۱۹	محدودیت‌های مختل-<تنظیم شناختی منفی
۰/۱۹۱	۰/۰۰۱	-۰/۲۸۴	۲/۷۵	تنظیم شناختی مثبت-<گرایش به رفتار پرخطر
۰/۱۶۴	۰/۰۰۱	۰/۱۳۶	۲/۰۴	تنظیم شناختی منفی-<گرایش به رفتار پرخطر
اثرات غیرمستقیم				
-	۰/۰۱	۰/۰۳۰		بریدگی و طرد-<تنظیم شناختی مثبت-<گرایش به رفتار پرخطر
-	۰/۰۰۱	۰/۱۸۶		خودگردانی و عملکرد مختل-<تنظیم شناختی مثبت-<گرایش به رفتار پرخطر
-	۰/۰۰۱	۰/۰۶۱		دیگر جهت‌مندی-<تنظیم شناختی مثبت-<گرایش به رفتار پرخطر
-	۰/۰۱	۰/۰۴۶		گوش به زنگی-<تنظیم شناختی مثبت-<گرایش به رفتار پرخطر
-	۰/۰۱	۰/۰۴۶		محدودیت‌های مختل-<تنظیم شناختی مثبت-<گرایش به رفتار پرخطر
-	۰/۰۳	۰/۰۱۶		بریدگی و طرد-<تنظیم شناختی منفی-<گرایش به رفتار پرخطر
-	۰/۰۲	۰/۰۲۹		خودگردانی و عملکرد مختل-<تنظیم شناختی منفی-<گرایش به رفتار پرخطر
-	۰/۰۱	۰/۰۴۵		دیگر جهت‌مندی-<تنظیم شناختی منفی-<گرایش به رفتار پرخطر
-	۰/۰۲	۰/۰۳۱		گوش به زنگی-<تنظیم شناختی منفی-<گرایش به رفتار پرخطر
-	۰/۰۳	۰/۰۲۱		محدودیت‌های مختل-<تنظیم شناختی منفی-<گرایش به رفتار پرخطر

باعنایت به نتایج جدول ۲ کلیه ی فرضیه های پژوهش مورد تایید قرار گرفتند. به منظور بررسی برازش مدل درونی، نتایج هم‌خطی متغیرها نشان می‌دهد که شاخص تحمل و عامل تورم واریانس (VIF) سطح تحمل کمتر از ۰/۲ (VIF بالاتر از ۵) در بازه مطلوب قرار گرفته است (James et al., 2013) لذا همانطور که نتایج جدول ۲ نشان می‌دهد شرط عدم هم‌خطی رعایت شده است.

دومین معیار ارزیابی مدل درونی، ضرائب مسیر می‌باشند که به منظور بررسی معناداری متغیرها از روش خودگردان‌سازی استفاده شده است. این ضرائب به همراه مقادیر t ، سطح معناداری و همچنین فاصله اطمینان برای اثرات مستقیم و غیرمستقیم در جدول ۲ ارائه شده است. نتایج بدست آمده در جدول ۲ حاکی از آن است که اثر مستقیم همه مولفه‌های طرحواره‌های ناسازگار اولیه بر تنظیم شناختی مثبت، منفی و معنادار؛ بر تنظیم شناختی منفی، مثبت و معنادار و بر گرایش به رفتار پرخطر مثبت و معنادار هستند و بعلاوه اثر مستقیم تنظیم شناختی مثبت بر گرایش به رفتار پرخطر منفی و معنادار و تنظیم شناختی منفی بر گرایش به رفتار پرخطر مثبت و معنادار است. نتایج بررسی اثرات غیرمستقیم نیز نشان می‌دهد که بریدگی و طرد، خودگردانی و عملکرد مختل، دیگر جهت‌مندی، گوش به زنگی بیش از حد و محدودیت‌های مختل بر گرایش به رفتارهای پرخطر باتوجه به نقش میانجی تنظیم شناختی هیجان (مثبت و منفی) تأثیر مثبت و معناداری دارند.

سومین معیار ارزیابی مدل درونی اندازه اثر (f^2) می‌باشد، که نشان‌دهنده تغییر در مقدار (R^2)، پس از حذف یک متغیر مکنون برون‌زای معین از مدل می‌باشد. (Cohen, 1988) گزارش نمود مقادیر ۰/۰۲، ۰/۱۵ و ۰/۳۵ به ترتیب اثرات کوچک، متوسط و بزرگ متغیر مکنون برون‌زا را نشان می‌دهد. بر اساس نتایج این جدول، اثر خودگردانی و عملکرد مختل بر تنظیم شناختی مثبت و بر گرایش به رفتار پرخطر به ترتیب با مقادیر ۰/۹۰۲ و ۰/۷۰۲ دارای اندازه اثر قوی می‌باشند.

جدول ۳. ضرائب پایایی و روایی متغیرهای مدل

پایایی		نتایج معیار فورنل لارکر (روایی واگرا)								
روایی همگرا (AVE)	پایایی ترکیبی (CR)	تنظیم شناختی مثبت	تنظیم شناختی منفی	محدودیت های مختل	خودگردانی و عملکرد مختل	گوش به زنگی	گرایش به رفتار پرخطر	دیگر جهت‌مندی	بریدگی و طرد	متغیر
۰/۵۳۰	۰/۸۰۸								۰/۹۱۴	بریدگی و طرد
۰/۵۲۷	۰/۸۸۵							۰/۷۶۴	۰/۳۷۲	دیگر جهت‌مندی
۰/۵۳۴	۰/۸۴۰						۰/۸۴۲	۰/۱۹۶	۰/۳۷۲	گرایش به رفتار پرخطر
۰/۵۴۴	۰/۷۹۹					۰/۷۵۵	۰/۵۳۰	۰/۲۳۹	۰/۴۵۳	گوش به زنگی
۰/۵۱۴	۰/۸۰۳				۰/۸۴۳	۰/۴۹۴	۰/۳۸۸	۰/۲۳۳	۰/۴۱۰	خودگردانی و عملکرد مختل
۰/۵۴۹	۰/۷۸۷			۰/۷۲	۰/۶۴۲	۰/۴۶۵	۰/۵۰۳	۰/۳۰۱	۰/۵۳۸	محدودیت‌های مختل

تنظیم منفی	شناختی	۰/۵۲	۰/۴۱۲	۰/۴۵۲	۰/۴۴۷	۰/۴۶۶	۰/۴۴۸	۰/۷۹۸	۰/۸۹۱	۰/۵۳۸
تنظیم مثبت	شناختی	-۰/۵۷۸	-۰/۳۲۵	-۰/۳۵۷	-۰/۵۸	-۰/۶۹۲	-۰/۳۸۸	-۰/۶۳۳	۰/۷۳۵	۰/۵۰۳

باتوجه به نتایج جدول ۳ مشاهده می‌شود که ضرایب پایایی ترکیبی بیشتر از ۰/۷ و ضرایب روایی همگرا بیشتر از ۰/۵ هستند. بعلاوه ضرایب روی قطر اصلی در ماتریس فورنل لارکر بیشتر از مقادیر دیگر هستند؛ بنابراین روایی و پایایی مدل مورد تأیید قرار می‌گیرد.

جدول ۴. شاخص‌های R^2 و Q^2

متغیر	R^2	Q^2
تنظیم شناختی منفی	۰/۶۱۶	۰/۱۱۱
تنظیم شناختی مثبت	۰/۷۹۷	۰/۲۰۹
گرایش به رفتار پرخطر	۰/۸۴۱	۰/۳۲۶

معیار بعدی که رایج‌ترین معیار ارزیابی مدل درونی می‌باشد، ضریب تعیین (R^2) می‌باشد که نشان دهنده دقت پیش‌بینی مدل است. همان‌طور که نتایج جدول ۴ نشان می‌دهد ضرایب تعیین مقایسه اجتماعی و تصویر بدنی دارای مقدار قوی می‌باشند. معیار ارزیابی مدل درونی Q^2 (Stone, Gaiser, 1974) می‌باشد که نشان دهنده تناسب پیش‌بینی مدل است. این معیار به وسیله چشم‌پوشی محاسبه می‌شود که نقطه داده‌هایی در معرف‌های متغیرهای درون را حذف و پارامترها با استفاده از نقاط باقیمانده برآورد شود. مقدار Q^2 بیشتر از صفر برای یک متغیر مکنون درون زای معین نشان‌دهنده تناسب پیش‌بینی مدل مسیری برای این سازه خاص است. نتایج این معیار در جدول ۴ ارائه شده است و مطلوب می‌باشد. پس از بررسی برازش بخش اندازه‌گیری و بخش ساختاری مدل، برازش کلی مدل از طریق معیار GOF که توسط (Tenenhaus, Amato, Esposito Vinzi, 2004) ارائه شده، استفاده می‌شود (Alsouki, Duval, Marteau, Haddad & Wahl, 2023). به طوری که میانگین مقادیر اشتراکی هر سازه مقدار (۰/۲۱۵) و $\overline{R^2}$ نیز مقدار میانگین مقادیر R^2 سازه‌های درون زای مدل مقدار (۰/۷۵۱) است. مقدار GOF عبارت از ۰/۴۰۱ است. باتوجه به سه مقدار ۰/۰۱، ۰/۲۵ و ۰/۳۶ که به‌عنوان مقادیر ضعیف، متوسط و قوی برای GOF معرفی شده است. حصول مقدار ۰/۴۰۱ برای این معیار نشان از برازش قوی مدل کلی پژوهش دارد.

بحث و نتیجه‌گیری

دوره نوجوانی با خطرپذیری و تمایل به رفتارهای پرخطر همراه است که به تمایل به انجام رفتارهایی اطلاق می‌شود که احتمال نتایج منفی و مخرب عاطفی، جسمی، روانشناختی و اجتماعی را برای شخص افزایش می‌دهد (Barr, Owens, & Perera 2020). این پژوهش با هدف تعیین رابطه طرحواره‌های ناسازگار اولیه و گرایش به رفتارهای

پرخطر با نقش میانجی‌گری تنظیم هیجانی در دانش آموزان دوره متوسطه دوم انجام گرفت. یافته‌ها نشان داد که اثر مستقیم انواع طرحواره‌های ناسازگار اولیه بر گرایش به رفتار پرخطر مثبت و معنادار هستند. این یافته با یافته‌های (Yakin, Gençöz, Steenbergen & Arntz, 2019), (Khosravani, Sharifi Bastan, Marengo, Klibert,), (Vaezi & Khoshravesh, 2018), (Samimi Ardestani & Jamaati Ardakani, 2017) و (Langhinrichsen-Rohling, Warren & Smalley, 2019), (Roemmele & Messman-Moore, 2011) و (Moaveneslami & Deldadeh, 2020)، همسو است. در تبیین این نتایج می‌توان بیان کرد که طرحواره‌های ناسازگار اولیه به عنوان سبک‌های شناختی ناکارآمد در زمینه‌های مختلف از جمله رفتارهای پرخطر موثر اند. این سبک‌های شناختی به دلیل تجربه‌های ناخوشایند در گذشته شکل گرفته‌اند و در بسیاری از موارد باعث محدودیت‌های شدیدی در زندگی افراد می‌شوند که این محدودیت‌ها در نوجوانان باعث سوق دادن آن‌ها به سوی انجام رفتارهای پرخطر می‌گردد. بر اساس نتایج این پژوهش، افرادی که دچار طرحواره‌های ناسازگار اولیه هستند، به احتمال بیشتری به رفتارهای پرخطر مانند مصرف مواد مخدر، رانندگی خطرناک و رفتارهای جنسی خطرناک می‌پردازند. در واقع این طرحواره‌های ناسازگار مانند عینکی هستند که افراد از طریق آن‌ها به تجاربشان می‌نگرند و باعث می‌شوند رویدادها را به شیوه‌ای تحریف شده تفسیر کنند و این مسئله باورهای منفی آنها را تایید می‌کند و به سبب به وجود آمدن احساس پایین بودن خود ارزشی، موجب نداشتن کنترل و عدم اعتماد به دیگران می‌شوند.

نتایج پژوهش (Zamirinejad, Hojjat, Moslem, Moghaddam Hosseini & Akaberi, 2018) نشان داد که طرحواره دیگرجهت‌مندی، به دلیل نقص در فرایندهای تنظیم هیجانی، می‌تواند سطح بالایی از رفتارهای پرخطر مرتبط با مصرف مواد مخدر و رفتارهای جنسی پرخطر مانند سوء استفاده جنسی، تعداد زیادی شرکاء جنسی و رابطه‌های بدون پیشگیری را پیش‌بینی کنند. این تحقیقات نشان می‌دهند که توانایی کنترل هیجان‌ها و تنظیم رفتارهای پاسخ به آن‌ها، برای جلوگیری از رفتارهای پرخطر بسیار حائز اهمیت است. بر اساس نتایج به دست آمده از پژوهش (Moaveneslami & Deldadeh, 2020)، یکی از حوزه‌هایی که می‌تواند رفتارهای پرخطر را به صورت مثبت و معناداری پیش‌بینی نماید طرحواره طرد و بریدگی است. این طرحواره می‌تواند توانایی فرد در احساس استقلال خویش دخالت داشته باشد و در نتیجه می‌تواند منجر به کاهش اعتماد به نفس در دوران رشد و بزرگسالی شود.

همچنین نتایج تحقیق (Khebreh & Golshani, 2021) نشان داد افرادی که طرحواره‌های آن‌ها در حوزه خودگردانی و عملکرد مختل قرار دارد، از خود و محیط اطرافشان انتظاراتی دارند که در توانایی آن‌ها برای تفکیک خود از دیگران و دستیابی به عملکرد مستقل مانع ایجاد می‌کند و در نتیجه نمی‌توانند هویت مستقلی دربار خودشان به دست بیاورند. این طرحواره‌ها می‌توانند پیش‌بینی‌کننده مهمی برای شکل‌گیری هویت نوجوانان باشند و مداخله‌های مبتنی بر طرحواره می‌تواند روش مفیدی برای هدایت شکل‌گیری سبک هویت و حل بحران و گرایش به رفتارهای پرخطر در نوجوانی باشد. از طرفی پژوهش (Abdzadeh et al, 2019) نشان داد که افرادی که طرحواره‌های گوش به زنگی و بازداری بیش از حدی دارند، تمایل دارند احساسات را واپس زنند و تکانه‌های خودانگیخته را کنترل کنند. آن‌ها اغلب سعی می‌کنند انعطاف‌ناپذیر و درونی عمل کنند؛ این افراد به طور عمومی

احساس بدبینی، نگرانی و ترس دارند در نتیجه بیشتر تمایل به رفتارهای پرخطر پیدا می‌کنند. همچنین افرادی که در حوزه محدودیت‌های مختل به دلیل عدم مسئولیت‌پذیری و مشکلاتی در رابطه با رعایت حقوق دیگران، انتخاب هدف، همکاری با دیگران و تعهد دارند، با مشکلات روبرو هستند. آنها نمی‌توانند به درستی با مسئولیت‌پذیری برخورد کنند و در همکاری با دیگران و پایبندی به تعهدات مشکل دارند. در نهایت چنین استنباط می‌شود که گرایش به انجام رفتارهای پرخطر می‌تواند به دنبال طرحواره‌های ناسازگار اولیه ایجاد شود. همچنین نتایج پژوهش (abdzadeh, Azemoudeh, Abdullahpour & livarjani, 2022) نشان داد که طرحواره‌های ناسازگار اولیه می‌توانند موجب افزایش گرایش به رفتارهای پرخطر به ویژه مصرف مواد مخدر و الکل در نوجوانان شوند که با نتایج پژوهش حاضر، همسو است. (Roper, Dickson, Tinwell, Boot, McGuire, 2010) (با بررسی طرحواره‌های ۵۰ نفر از افراد وابسته به الکل و مقایسه آن با گروه غیر بالینی، دریافتند که بیماران وابسته به الکل در شش طرحواره ناسازگار به طور معناداری، متفاوت از افراد سالم بودند. (Ghasemi & Sharifi, 2018) با بررسی نمونه‌ای متشکل از ۱۹۰ نفر نوجوان پسر دارای گرایش به رفتار پرخطر و عادی در شهرستان شهرکرد، نشان دادند که بین نوجوانان دارای گرایش به رفتارهای پرخطر و عادی از نظر طرحواره‌های ناسازگار اولیه تفاوت معناداری وجود دارد. به عبارت دیگر، میانگین نوجوانان دارای گرایش به رفتارهای پرخطر از لحاظ طرحواره‌های ناسازگار اولیه بالاتر از میانگین نوجوانان عادی است.

از سوی دیگر نتایج این پژوهش بیانگر این است که اثر مستقیم تنظیم شناختی مثبت بر گرایش به رفتار پرخطر منفی و معنادار و تنظیم شناختی منفی بر گرایش به رفتار پرخطر مثبت و معنادار است. این یافته با یافته‌های (Ruiz MoHasani, (kohansal nalkiashari, Asadi Mujara & Akbari, 2022)، (de Lara, Navas, & Perales, 2019 Staats, van der Valk, (Ardabadi, & Mohammadi-Soureh, 2017)، (Akbari & Yazdanpanah, 2020 Meeus, & Branje, 2018)، (Mirzaei Feyzabadi, Molavi & Taheri, 2019) و (Mohammadkhani, Hasani, (Akbari & Yazdanpanah, 2020 همسو است. در تبیین این یافته می‌توان اینگونه اظهار نمود که تنظیم هیجان، به عنوان یکی از عوامل مؤثر در پیشگیری از رفتارهای پرخطر، می‌تواند نقش مهمی در کاهش گرایش به رفتار پرخطر داشته باشد. افرادی که نتوانند به خوبی هیجان‌ات خود را تنظیم کنند و با هیجان‌ات منفی مواجه شوند، بیشتر به رفتارهای پرخطر متمایل هستند. بنابراین، تنظیم هیجان مثبت می‌تواند به عنوان یکی از راهکارهای مؤثر در کاهش گرایش به رفتارهای پرخطر در فرد نقش میانجی را ایفا کند ولی تنظیم هیجان منفی می‌تواند باعث افزایش گرایش نوجوانان به رفتارهای پرخطر گردد و با بهبود توانایی تنظیم هیجان‌ات، فرد می‌تواند در مواجهه با موقعیت‌های ناراحت‌کننده، بهتر با هیجان‌ات خود مقابله کند و از رفتارهای پرخطر خودداری کند. (Essau, LeBlanc & Ollendick, 2017) نشان دادند که کنترل هیجان‌ات یکی از مواردی است که در زیرمجموعه تنظیم رفتارها طبقه بندی می‌شوند. در این سنین مجموعه‌ای از ساختارهای قشری و تحت قشری مغز در کنترل هیجان‌ات و رفتارها نقش دارند. دوره نوجوانی زمانی است که این ساختارها سریعاً در حال تکامل هستند به همین دلیل این دوره، زمان بسیار مهمی برای یادگیری مهارت‌های کنترل و به دست آوردن تسلط بر خود و رفتارهای خود در موقعیت‌های مختلف است. در این زمینه (Mollakrmi, 2019) در پژوهشی نشان داد که سبک‌های ناسازگارانه تنظیم هیجان‌ات و رفتارهایی که منبع هیجانی دارند می‌تواند

پیش بینی کننده مهمی در بروز رفتارهای پرخطر باشند. افرادی که فاقد مهارت های لازم برای کنار آمدن با تجارب هیجانی خود هستند بیشتر در هنگام مدیریت و کنترل عواطف منفی خود، درگیر رفتارهای پرخطر می‌شوند. همچنین (Mirzaei Feyzabadi, Molavi & Taheri, 2019) عنوان کردند که هیجان ها یکی از عوامل مهم تأثیرگذار علل زیربنایی رفتارهای پرخطر در نوجوانان باشد و شناسایی عوامل مؤثر در بروز رفتارهای پرخطر و تدوین برنامه‌های مربوط به پیشگیری امری ضروری است. در واقع نوجوانانی که عدم تنظیم هیجانی دارند در برابر مسایل و مشکلات، واکنش های ناسازگارانه انجام می دهند. از جمله واکنش های آن ها : از آن موقعیت اجتناب می کنند، افکار خود را سرکوب می کنند، توجه برگردانی می کنند، نگرانی و نشخوار دارند، از دلیل تراشی یا سایر خطاهای شناختی استفاده می کنند و مواد مخدر، الکل، سیگار مصرف می کنند و در زمان چالش ها برای تسکین خود به سمت رفتارهای پر خطر می‌روند. (kohansal nalkiashari, Asadi Majreh, & Akbari, 2022).

در همین راستا این پژوهش با بررسی اثرات مستقیم و غیرمستقیم نیز نشان داد که طرحواره های ناسازگار اولیه بر گرایش به رفتارهای پرخطر با توجه به نقش میانجی تنظیم شناختی هیجان (مثبت و منفی) تأثیر معناداری دارند. این مطالعه نشان داد که تنظیم هیجان می‌تواند به عنوان یکی از عوامل مؤثر نقش مهمی را در افزایش یا کاهش گرایش به رفتار پرخطر از طریق تأثیر طرحواره های ناسازگار اولیه داشته باشد. از این رو باورها و الگوهای ذهنی فرد، به عنوان تصورات و نگرش‌هایی که به خود و جهان دارد، نقش بسیار مهمی در شکل‌گیری وضعیت هیجانی و رفتار او دارند و بهبود این باورها و الگوهای ذهنی، به معنای تغییر و تحول در نگرش و تصورات فرد است که می‌تواند باعث بهبود تفکر و رفتار او در مواجهه با خود و محیط پیرامون شود (Hong & Paunonen, 2019). از طرفی (esmailian, mohamadkhani & Hasani, 2021) در پژوهش خود بیان نمودند که یکی از دلایل اصلی ناتوانی فرد در تنظیم هیجان‌ات، ناکارآمدی شناختی او است. به عبارت دیگر، ناکارآمدی در فرآیند شناختی می‌تواند باعث اختلال در تنظیم هیجانی فرد شود. لذا طبق نتایج این پژوهش می‌توان اذعان داشت که فعال شدن طرحواره های ناسازگار اولیه به همراه تنظیم هیجان منفی، تأثیر قابل توجهی بر افزایش گرایش به رفتارهای پرخطر خواهد داشت. همچنین راهبردهای منفی برای تنظیم هیجان، موجب می‌شود که افراد گرفتار در رفتارهای پرخطر، با نگاهی منفی به ارزیابی رویدادها پردازند و بیشتر به جنبه های منفی و نامطلوب موقعیت ها توجه کنند. به این ترتیب، پریشانی بیشتری را تجربه می‌کنند و توانایی سازگاری با شرایط ناخوشایند را ندارند. در نتیجه، به سمت رفتارهای پرخطر گرایش پیدا کرده و این وضعیت می‌تواند باعث بروز مشکلات جدی در زندگی فردی و اجتماعی آن‌ها شود. (Sharifibastan, Yazdi, & Zahraei, 2016).

این پژوهش نیز مانند دیگر مطالعات دارای محدودیت‌هایی است. از جمله محدودیت های این مطالعه، انجام پژوهش بر روی نوجوانان پسر شهرستان مبارکه بود. لذا تعمیم نتایج به دیگر گروه های سنی و جنسیتی می‌بایست با احتیاط صورت پذیرد و پیشنهاد می‌گردد در تحقیقات آتی مدل های مشابه ای بر روی نوجوانان دختر و نیز بر روی جمعیت های بالینی دارای رفتارهای پرخطر در کلان شهرها انجام گیرد. همچنین، ابرازهای پژوهش از نوع خودگزارشی بود. بنابراین، پیشنهاد می‌شود که در پژوهش های آتی برای غربالگری و تشخیص رفتارهای پرخطر در افراد از روش های

دیگری مانند مصاحبه تشخیصی ساختاریافته استفاده گردد تا نتایج تحت تأثیر حساسیت پرسش‌نامه قرار نگیرد. با عنایت به اینکه پژوهش حاضر بر روی نمونه با نشانه‌های غیربالینی انجام گرفت، پیشنهاد می‌شود در پژوهش‌های آتی بر روی نمونه‌هایی صورت گیرد که حایز نشانگان بالینی رفتارهای پرخطر بوده و عوامل میانجی دیگری که در این اختلال نقش دارد، مورد بررسی قرار گیرد. از آنجا که توانایی در تنظیم هیجان یک مهارت مهم در زندگی است، پیشنهاد می‌گردد برنامه‌های آموزشی برای بهبود توانایی در تنظیم هیجان به عنوان یک راهکار موثر برای کاهش رفتارهای پرخطر مرتبط با طرحواره‌های ناسازگار اولیه، مورد استفاده قرار گیرند.

سپاسگزاری

بدین وسیله از اداره آموزش و پرورش شهرستان مبارکه که نهایت همکاری را در جهت انجام پژوهش حاضر داشتند، تقدیر و تشکر بعمل می‌آید. برای انجام این پژوهش، هیچ کمک مالی از طرف نهاد خاصی دریافت نشد.

منابع

- Abbasi, E., Rajaei, A., Bayazi, M. H., & Jafarian Yasar, H. (2021). Predicting the Adolescents' Tendency to High-Risk Behaviors According to Parenting Style and Healthy Life Style. *Medical journal of Mashhad University of medical sciences*, 64(2), <https://doi.org/10.22038/mjms.2021.18712>. [persian]
- Abdzadeh, S., Azemoudeh, M., Abdollahpour, M., & Iivarjani, S. (2022). Structural Model of the Mediating Role of Negative Emotion in the Relationship between Early Maladaptive Schemas with Adolescent Psychological Distress Experience. *Journal of Instruction and Evaluation*, 15(57), 83-104. <https://doi.org/10.30495/jinev.2021.1924267.2445>. [persian]
- Abdzadeh, S., azmoodeh, M., Abodlahpoor, A., & Livarjani, S. (2019). The relationship between early maladaptive schemas and academic procrastination with high-risk behaviors; Case Study of Secondary School Students in Miandoab City. *Social Science Quarterly*, (), -.
- Ablouch, S., & Younesi, F. (2018). Comparison of perceived parenting styles and risky behaviors in delinquent and normal male and female adolescents in Shiraz. *Fifth International Conference on Psychology, Educational Sciences and Lifestyle*. Qazvin. [persian]
- Akbari, E., Azimi, Z., Talebi, S., & Fahimi, S. (2020). Prediction of Couples' Emotional Divorce Based on Early Maladaptive Schemas and Emotion Regulation's Components. *Clinical Psychology and Personality*, 14(2), 79-92. <https://doi.org/10.22070/14.2.79>. [persian]
- Alsouki, L., Duval, L., Marteau, C., Haddad, R. E., & Wahl, F. (2023). Dual-sPLS: a family of Dual Sparse Partial Least Squares regressions for feature selection and prediction with tunable sparsity; *Evaluation on simulated and near-infrared data*. <https://doi.org/10.48550/arXiv.2301.07206>
- Ardabadi, S. & Mohammadi-Soureh, F. (2017). The effect of cognitive emotion regulation strategies on risky behaviors in adolescents and youth. *Studies in Social Sciences*, 3(2), 18-24. [persian]
- Banstola, R.S., Ogino, T., Inoue, S. (2020). Self-esteem, perceived social support, social capital, and risk-behavior among urban high school adolescents in Nepal. *SSM - Population Health*, 11, 100-105
- Barr, A., Owens, A., & Perera, A. (2020). Risk talking and sharing when risk exposure is interdependent. *Journal of economic behavior & organization*, 176, 445-460.
- Basile, B., Tenore, K., & Mancini, F. (2019). Early maladaptive schemas in overweight and obesity: A schema mode model. *Heliyon*, 5(9), e02361. <https://doi.org/10.1016/j.heliyon.2019.e02361>
- Blakemore, S. J., & Mills, K. L. (2014). Is adolescence a sensitive period for sociocultural processing? *Annual review of psychology*, 65, 187-207.
- Cicchetti, D., Ackerman, B., & Izard, C. (1995). Emotions and emotion regulation in developmental psychopathology. *Development and Psychopathology*, 7, 1-10.

- Cohen, J. E. (1988). *Statistical Power Analysis for the Behavioral Sciences*. Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum Associates, Inc.
<https://www.utstat.toronto.edu/~brunner/oldclass/378f16/readings/CohenPower.pdf>
- Dalstrom, M., Parizek, K., Doughty, A. (2020). Nurse Practitioners and Adolescents: Productive Discussions about High-Risk Behaviors. *The Journal for Nurse Practitioners*, 16(2), 143-145
- Dillon, D.G., Ritchey, M., Johnson, B.D., & LaBar, K.S. (2007). Dissociable effects of conscious emotion regulation strategies on explicit and implicit memory. *Emotion*, 7 (2), 354-65. doi: <https://doi.org/10.22070/14.2.79>
- Gerdroodbari, E., Emadian, S. O., & Mirzaeian, B. (2021). The effectiveness of family education classes on parental bonding and high-risk behaviors among adolescents. *Ebnesina*, 23(3), 43-51. [persian]
- Eckert, M., Ebert, D. D., Lehr, D., Sieland, B., & Berking, M. (2016). Overcome procrastination: Enhancing emotion regulation skills reduce procrastination. *Learning and Individual Differences*, 52, 10-18. <https://doi.org/10.1016/j.lindif.2016.10.001>
- Esmailian, M., mohamadkhani, S., & Hasani, J. (2021). Structural equation modeling of mindfulness skills, emotion regulation and anxiety sensitivity with social anxiety in Adolescent. *Knowledge & Research in Applied psychology*, 22(1), 121-134. <https://doi.org/10.30486/jsrp.2020.548142.0>. [persian]
- Essau, C. A., LeBlanc, S. S., & Ollendick, T. H. (Eds.). (2017). *Emotion regulation and psychopathology in children and adolescents*. Oxford University Press.
- Extremera N, Durán A and Rey L (2017) (Perceived emotional intelligence and dispositional optimism–pessimism: Analyzing their role in predicting psychological adjustment among adolescents. *Personality and Individual differences*. 42 (6): 1069-1079. Retrieved from: <https://www.journals.elsevier.com>
- Garnefski, N., Kraaij, V., Schroevers, M. J., Aarnink, J., van der Heijden, D. J., van Es, S. M., van Herpen, M., & Somsen, G. A. (2009). Cognitive coping and goal adjustment after first-time myocardial infarction: relationships with symptoms of depression. *Behavioral medicine (Washington, D.C.)*, 35(3), 79–86. <https://doi.org/10.1080/08964280903232068>
- Ghasemi, S., & Sharifi, K. (2018). Investigating the comparison of early maladaptive schema, emotional quotient, and social adjustment in adolescents with tendencies towards dangerous behavior and normal adolescents. *Rooyesh Journal*, 6(4), 45-72. [persian]
- Grant, M., Salsman, N. L., & Berking, M. (2018). The assessment of successful emotion regulation skills use: Development and validation of an English version of the Emotion Regulation Skills Questionnaire. *PloS one*, 13(10), e0205095. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0205095>
- Hallfors D, Cho H, Brodish PH, Khatapoush S. (2018) Identifying high school students " at risk " for substance use and other behavioral problems: implications for prevention. *Substance use Misuse*, 41 (1): 1-15
- Hasani, J. (2010). The Psychometric Properties of the Cognitive Emotion Regulation Questionnaire (CERQ). *Journal of Clinical Psychology*, 2(3), 73-84. <https://doi.org/10.22075/jcp.2017.2031>. [persian]
- Hong, R. Y., & Paunonen, S. V. (2019). Personality traits and health-risk behaviours in university students. *European Journal of Personality*, 23 (8), 675-696.
- James, G., Witten, D., Hastie, T., and Tibshirani, R. (eds.). (2013). *An introduction to statistical learning: with applications in R*. New York: Springer.
- Khebreh, S., & Golshani, F. (2021). A study on the Relationship between Early Maladaptive Schemas and Five Personality Factors with Impulsivity in Young People with Tattoos. *Quarterly Journal of Health Psychology and Social Behavior*, 1(1), 65-82. Doi: 10.30495/HPSBJOURNA.2021.681110. [persian]
- Khosravani, V., Sharifi Bastan, F., Samimi Ardestani, M., & Jamaati Ardakani, R. (2017). Early maladaptive schemas and suicidal risk in an Iranian sample of patients with obsessive-compulsive disorder. *Psychiatry research*, 255, 441–448. <https://doi.org/10.1016/j.psychres.2017.06.080>. [persian]
- Kim, H. M., & Miller, L. C. (2020). Are insecure attachment styles related to risky sexual behavior? A meta-analysis. *Health Psychology*, 39(1), 46

- kohansal nalkiashari, S., Asadi Majreh, S., & Akbari, B. (2022). Presenting a structural model of the effect of family emotional atmosphere on high-risk behaviors with mediation of resilience and emotion regulation in high school male students. *Knowledge & Research in Applied psychology*, 23(3), 13-27. <https://doi.org/10.30486/jsrp.2021.1940802.3176>. [persian]
- kohansal nalkiashari, S., Asadi Mujara, S., & Akbari, B. (2022). Presenting a structural model of the relationship between perceived parenting styles and high-risk behaviors through mediation of resilience and emotion regulation in adolescents. *Psychological Methods and Models*, 13(47), 101-116. <https://doi.org/10.30495/jpmm.2022.28995.3493>. [persian]
- Lennarz, H. K., Hollenstein, T., Lichtwarck-Aschoff, A., Kuntsche, E., & Granic, I. (2019). Emotion regulation in action: Use, selection, and success of emotion regulation in adolescents' daily lives. *International Journal of Behavioral Development*, 43(1), 1-11. <https://doi.org/10.1177/0165025418755540>
- Lin, P. Y., Lin, H. C., Lin, P. C., Yen, J. Y., & Ko, C. H. (2020). The association between Emotional Regulation and Internet Gaming Disorder. *Psychiatry research*, 289, 113060 <https://doi.org/10.1016/j.psychres.2020.113060>
- Loehlin, J. C. (2004). *Latent Variable Models* (4th ed.). Mahwah, NJ: Erlbaum.
- Maleki, M., Mohagheghi, H., & Nabizadeh, S. (2019). Prediction of high-risk behaviors based on anger rumination and emotional expressiveness. *Thoughts and Behavior in Clinical Psychology*, 14(52), 7-16. [persian]
- Marengo, S. M., Klibert, J., Langhinrichsen-Rohling, J., Warren, J., & Smalley, K. B. (2019). The relationship of early maladaptive schemas and anticipated risky behaviors in college students. *Journal of Adult Development*, 26(3), 190-200.
- Mauss, I. B., Cook, C. L., Cheng, J. Y., & Gross, J. J. (2007). Individual differences in cognitive reappraisal: experiential and physiological responses to an anger provocation. *International journal of psychophysiology : official journal of the International Organization of Psychophysiology*, 66(2), 116-124. <https://doi.org/10.1016/j.ijpsycho.2007.03.017>
- Mirzaei Feyzabadi, S., Molavi, E., & Taheri, N. (2019). The relationship between emotional regulation and cognitive inhibition for tendency to risky behaviors in girl adolescents in Mashhad. *Scientific Journal of Social Psychology*, 7(52), 123-136. [persian]
- Mizani, S., Rezaei, A., khayyer, M., & Sohrabi, N. (2021). The Mediating Role of Cognitive Emotion Regulation for Maladaptive Schemas and Negative Affects Among Youth. *Psychological Methods and Models*, 12(43), 1-13. <https://doi.org/10.30495/jpmm.2021.4712>. [persian]
- Moaveneslami, S., & Deldadeh, M. (2020). Relationship between early maladaptive schemas and high-risk behaviors among patients with obsessive-compulsive disorder. *Journal of Nursing and Interprofessional Practice*, 5(9), 1-8. [persian]
- Mohajel Razaee, S., A., Alizadeh, F., & Borhanizadeh, Sh. (2017). The relationship between dimensions of perfectionism, social support, and tendency towards risky behaviors in students. *Paper presented at the Congress of the Iranian Psychological Association*. Tehran. [persian]
- Mohammadkhani, S., Hasani, J., Akbari, M., & Yazdanpanah, N. (2020). Mediating role of emotion regulation in the relationship of metacognitive beliefs and attachment styles with risky behaviors in children of Iran-Iraq War veterans with psychiatric disorders. *Iranian Journal of Psychiatry and Clinical Psychology*, 25(4), 396-411. [persian]
- Mollakrmi, A. (2019). Investigation of emotion regulation strategies on risky behaviors during adolescence. *International Conference on Educational Sciences, Psychology, Counseling, Teaching and Research, Tehran*. [persian]
- Munuera, C., Roux, P., Weil, F., Passerieux, C., & M'Bailara, K. (2020). Determinants of the remission heterogeneity in bipolar disorders: the importance of early maladaptive schemas (EMS). *Journal of Affective Disorders*, 277, 857-868.
- Oettingen, J., Chodkiewicz, J., Maćik, D., & Gruszczyńska, E. (2018). Polish adaptation of the Young Schema Questionnaire 3 Short Form (YSQ-S3-PL). Polska adaptacja i walidacja krótkiej wersji Kwestionariusza Schematów Younga (YSQ-S3-PL). *Psychiatria polska*, 52(4), 707-718. <https://doi.org/10.12740/PP/OnlineFirst/76541>

- Poursaeide isfahani, M., Sharifi, H., & Akrami, N. (2021). Predicting high-risk behavior based on self-differentiation and interpersonal problems in female students. *Rooyesh-e-Ravanshenasi*, 10(3), 55-64.
- Roemmele, M., & Messman-Moore, T. L. (2011). Child abuse, early maladaptive schemas, and risky sexual behavior in college women. *Journal of Child Sexual Abuse*, 20(3), 264-283
- Roper, L., Dickson, J. M., Tinwell, C., Boot, P. G., McGuire, J. (2010). Maladaptive cognitive schemas in alcohol dependence: Changes associated with a brief residential abstinence program. *Cognitive Therapy Research*, 34(3), 207-215
- Ruiz de Lara, C. M., Navas, J. F., & Perales, J. C. (2019). The paradoxical relationship between emotion regulation and gambling-related cognitive biases. *PloS one*, 14(8), e0220668. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0220668>
- Sadoghi, Z., Aguilar-Vafaei, M. E., Rasoulzade Tabatabaei, K., & Esfahanian, N. (2008). Factor analysis of the Young Schema Questionnaire-Short Form in a nonclinical Iranian sample. *Iranian Journal of Psychiatry and Clinical Psychology*, 14(2), 214-219. [persian]
- Sedighi arfaee, F., Rashidi, A., & Tabesh, R. (2022). Predicting the Occurrence of High-Risk Behaviors based on Behavioral-Psychological Control and Helicopter Parenting in Emerging Adulthood. *Research in Clinical Psychology and Counseling*, 11(2), 77-94. <https://doi.org/10.22067/tpccp.2022.67725.1005>. [persian]
- Sharifbastan, F., Yazdi, S., & Zahraei, S. (2016). The role of cognitive emotion regulation and positive and negative affect in resiliency of women with breast cancer. *Iranian Journal of Psychiatric Nursing*, 4(2), 38-49. [persian]
- Staats, S., van der Valk, I. E., Meeus, W. H. J., & Branje, S. J. T. (2018). Longitudinal Transmission of Conflict Management Styles Across Inter-Parental and Adolescent Relationships. *Journal of research on adolescence : the official journal of the Society for Research on Adolescence*, 28(1), 169–185. <https://doi.org/10.1111/jora.12324>
- Steinberg, L., Icenogle, G., Shulman, E. P., Breiner, K., Chein, J., Bacchini, D., & et al. (2018). Around the world, adolescence is a time of heightened sensation seeking and immature self-regulation. *Developmental science*, 21(2), 10.1111/desc.12532. <https://doi.org/10.1111/desc.12532>
- Stone, F.; Gaiser, Eric M. (1974). The Contingent Value of Responsive and Proactive Market Orientations for New Product Program Performance, *Journal of product innovation management*, Vol. 22, Issue 6, 646-482. <http://dx.doi.org/10.1111/j.1540-5885.2005.00144.x>
- Tenenhaus, M., Amato, S., Esposito Vinzi, V. (2004). A global goodness-of-fit index for PLS structural equation modeling, *Proceedings of the XLII SIS Scientific Meeting*, Vol. Contributed Papers, CLEUP, Padova. 739–742. <https://doi.org/10.1016/j.csda.2004.03.005>
- Vaezi, A., & Khoshravesh, V. (2018). Investigating the role of early maladaptive schemas in predicting high-risk behaviors in students. *Seventh Scientific Research Conference on Educational Sciences and Psychology, Social and Cultural Injuries in Iran*. Tehran. [persian]
- Yakin, D., Gençöz, T., Steenbergen, L., & Arntz, A. (2019). An integrative perspective on the interplay between early maladaptive schemas and mental health: The role of self-compassion and emotion regulation. *Journal of Clinical Psychology*, 75(6), 1098-1113.
- Young, K. S., Sandman, C. F., & Craske, M. G. (2019). Positive and Negative Emotion Regulation in Adolescence: Links to Anxiety and Depression. *Brain sciences*, 9(4), 76. <https://doi.org/10.3390/brainsci9040076>
- Zade Mohammadi, A., & Ahmadabadi, Z. (2008). Study of high-risk behaviors among adolescents. *Strategic Crime Prevention Family*, 467-485. [persian]
- Zamirynzhad, S., Hojat, S. K., Moslem, A., MoghaddamHossini, V., & Akaberi, A. (2018). Predicting the Risk of Opioid Use Disorder Based on Early Maladaptive Schemas. *American journal of men's health*, 12(2), 202–209. <https://doi.org/10.1177/1557988317742230>. [persian]